

Huvudman

Marks kommun
markskommun@mark.se

Beslut

Datum 2025-10-21

Dnr SI 2025:5861

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Stommensskolan F-3 i Marks kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Stommensskolan F-3 i Marks kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Stommensskolan F-3 följer gällande bestämmelser om trygghet och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 2 oktober 2025 samt lektionsobservationer den 3 september 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans plan mot kränkande behandling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Elevernas inflytande över sin arbetsmiljö och skolans arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elevernas inflytande

Av den skriftliga information som inhämtats från huvudmannen framgår att Stommensskolan har flera olika forum för samråd med elever; klassråd, elevråd, matråd och fotbollsråd. Rektorn uppger att elevrådsträffarna har olika teman som exempelvis trygghet eller undervisning. Eleverna berättar att de lottas till att vara med i elevrådet.

Studiero

Vid Skolinspektionens lektionsobservationer framkom en viss variation mellan olika klasser vad gäller studiero, men generellt sett observerades en god studiero på skolan.

Lärare uppger i intervju att de upplever att det är bra studiero på skolan över lag, men att det kan vara varierande studiero i förskoleklasserna i början av läsåret när barnen behöver vänja sig vid klassrumssituationen. Både rektorn, lärare och representanter från elevhälsan beskriver att det har funnits utmaningar med studieron i en specifik årskurs. Rektorn uppger att det inom kort kommer att sättas in en extra lärare med logopedkompetens i aktuell årskurs. Eleverna uppger att studieron varierar. Ibland är det ett bra arbetsklimat och ibland springer elever runt i klassrummet.

I intervjuer med representanter från elevhälsan, lärare och rektorn framkommer att man har vidtagit åtgärder för att förbättra studieron i stort på skolan. Bland annat använder lärarna bildstöd för att tydliggöra instruktioner och arbetsuppgifter för eleverna. Vidare har eleverna bestämda platser i klassrummet med bänkar där material finns tillgängligt. Detta för att undvika situationer som kan bli stökiga ifall elever måste röra sig runt i klassrummet för att hämta arbetsmaterial. Representanter från elevhälsan berättar att det finns en fritidspedagog knuten till varje årskurs, vilket bidrar till studiero genom att hen till exempel kan arbeta med en grupp elever utanför klassrummet under pågående lektion eller reda ut konflikter som skett på rasten medan läraren sätter i gång lektionen för övriga elever.

Såväl rektorn och lärare som representanter från elevhälsan framhåller att det inför innevarande läsår har införts ett trelärarsystem som bidragit till förbättrad studiero, samt att man vid de klasskonferenser som äger rum två gånger per termin diskuterar riskfaktorer och friskfaktorer på individ- och gruppnivå kopplat till trygghet och studiero.

Ordningsregler

Skolinspektionen har tagit del av skolans skriftliga ordningsregler som rektorn har beslutat om. I intervju med representanter från elevhälsan framkommer att lärarna och eleverna har pratat om ordningsreglerna i klassrummen och att eleverna har varit delaktiga i hur man ska göra reglerna lätta att förstå. Eleverna ger i intervju exempel på vilka ordningsregler som finns på skolan och uppger att lärare har berättat om reglerna. Lärare och rektorn säger att ordningsreglerna även har diskuterats i elevrådet.

Lärare uppger i intervju att majoriteten av eleverna följer ordningsreglerna och att efterlevnaden av reglerna är en ständigt pågående diskussion och dialog med eleverna. I intervju med elevhälsan framkommer att ordningsreglerna har tagits upp på APT-möten, att reglerna är aktuella och uppdaterade samt att de diskuteras med vårdnadshavare på föräldrarådsmöten.

Rättslig reglering

Vid varje förskole- och skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med barnen, eleverna och de vårdnadshavare som avses i 12 §. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för barnen, eleverna och vårdnadshavarna. Inom ramen för ett eller flera sådana forum som avses i första stycket ska barnen, eleverna och vårdnadshavarna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd enligt första stycket och för att informations- och samrådsskyldigheten enligt andra stycket fullgörs (4 kap. 13 § skollagen).

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att studieron på skolan varierar mellan olika klasser. Det finns dock en fungerande struktur med trelärarsystem och tillgång till fritidspedagoger som bland annat bidrar till att förbättra studieron. Personal ger därutöver exempel på praktiska åtgärder i klassrummen för att skapa förutsättningar för studiero såsom bildstöd och fasta platser för eleverna. Skolan har även regelbundna klasskonferenser som ett sätt att stämma av hur arbetet med studiero fortlöper. Av utredningen i ärendet framgår därmed inte annat än att det bedrivs ett sådant förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero som författningarna kräver.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte heller annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller elevernas inflytande och ordningsregler. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Trygghet och arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Trygghet

Lärare, elevhälsa och rektor uppger att deras uppfattning är att eleverna generellt känner sig trygga, och att det är något som skolans trygghetsenkäter också visar. De upplevelser av otrygghet som kommer fram i trygghetsenkäten eller vid individuella hälsobesök lyfts direkt av lärare, socialpedagog eller skolsköterska. Rektorn uppger att problem relaterade till elevers trygghet även fångas upp i veckovisa planerade möten mellan rektor och arbetslagsledare. Eleverna själva uppger i intervju att de känner sig trygga på skolan och att de trivs.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att eleverna har bestämda platser i matsalen, att det finns rastvärdar ute på skolgården och att det anordnas olika rastaktiviteter varje vecka. Rasterna är uppdelade så att lågstadiet har rast för sig och mellanstadiet för sig. Förskoleklasserna har en egen skolgård och slussas ut på stora skolgården allteftersom.

Lärare och representanter från elevhälsan berättar att det finns ett trygghetsteam på skolan som arbetar gemensamhetsskapande, till exempel genom en aktivitetsdag där elever i årskurs 6 ansvarar för att hålla i aktiviteterna och övriga elever deltar i åldersuppblandade grupper. Vidare uppger rektorn att det nyligen har startats upp ett arbete med ett gemensamt dokument för varje årskurs där personalen kan ringa in olika frågor som sedan ska följas upp regelbundet.

Plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling för läsåret 2024/25 samt för läsåret 2025/26. I innevarande läsårs plan listas de åtgärder som ska genomföras det kommande läsåret.

Planen innehåller även en utvärdering av föregående års åtgärder. I utvärderingen anges bland annat att många elever sökt sig till rastaktiviteter och att miljön blivit tryggare genom detta arbete.

Av intervju med elevhälsan framgår att det under föregående läsår har genomförts förhållandevis omfattande insatser i en specifik klass kopplat till värdegrundsarbete och konflikthantering. Under innevarande läsår planerar man att genomföra insatserna "Stopp min kropp" och "Trygg på nätet" i olika årskurser.

Vad gäller elevernas delaktighet i arbetet med planen mot kränkande behandling har huvudmannen i den skriftliga dokumentationen uppgett att elevernas svar och åsikter i trygghetsenkäter och hälsoenkäter legat till grund för arbetet. Vidare uppger rektorn i intervju att planen mot kränkande behandling har tagits upp för diskussion i elevrådet.

Agera mot kränkande behandling

I intervju uppger flera elever att de ibland hör fula ord på skolan och att det kan bli bråkigt när de spelar basket eller fotboll. Såväl lärare som

representanter från elevhälsan säger att språkbruket generellt är bra på skolan, men att det finns vissa elever som sticker ut negativt. Dock uppger rektorn, lärare och representanter från elevhälsan samstämmigt att all personal agerar vid fall av kränkande behandling.

Anmäla kränkande behandling

Lärare uppger i intervju att deras upplevelse är att alla fall av kränkande behandling anmäls. I intervju med elevhälsans personal framkommer att viss personal känner en osäkerhet inför hur man registrerar kränkningar i skolans system där kränkningar anmäls, men i de fall personal är osäkra tar de hjälp av kollegor vilket gör att kränkningar ändå anmäls till rektorn.

Utreda kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av skolans tre senaste anmälningar om kränkande behandling. Av anmälningarna framgår att skolpersonal utrett händelserna genom samtal med de inblandade samt vidtagit åtgärder med anledning av händelserna. Det framkommer vidare att vårdnadshavare och rektor informerats samt att anmälan delgetts huvudmannen.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet (5 kap. 3 § skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan (2 § förordning [2006:1083] om

barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att det bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa trygghet samt ett förebyggande och åtgärdande arbete mot kränkande behandling. Planen mot kränkande behandling innehåller en beskrivning av åtgärder som ska genomföras och eleverna involveras i upprättandet av och arbetet med planen. Vidare framgår av utredningen att kränkningar anmäls och utreds.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Daniel Talje

Beslutsfattare
Signerat av: Daniel Talje

X Pernilla Cederbom

Föredragande
Signerat av: Pernilla Cederbom

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Matilda Nordh medverkat.